

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar
Társadalomtudományi Tanszék
Kaposvár, Guba Sándor út 40.

OKTATÓI TEMATIKA

Nemzetközi Tanulmányok alapképzési szak

hároméves képzés - levelező tagozat

Összehasonlító civilizációtörténet (2BLNET11-0024)

Oktatási időszak: II. félév
Óraszám: 20 óra
Oktatási forma: előadás
Csoportforma: kötelező tárgy – egész csoport
Értékelési forma: kollokvium
Előadást vezető oktató: Dr. Szávai Ferenc
egyetemi tanár
Terjedelem: 6 oldal

Tantárgyfelelős oktató: DR. SZÁVAI FERENC DSC
egyetemi tanár

Előadást vezető oktató: DR. SZÁVAI FERENC
egyetemi tanár

Szemináriumvezető oktató: DR. SZÁVAI FERENC
egyetemi tanár

Demonstrátor: -
-

Tanszékvezető:
DR. SZÁVAI FERENC DSC
egyetemi tanár

Kaposvár, 2011/2012. oktatási év

A tantárgy képzési célja

A legfontosabb nemzetközi diplomáciai folyamatok hidegháború utáni bemutatása, a rendszer és résztvevőinek szerepe a világ alakításában. Átalakulás és eszközrendszer a nemzetközi rendszer alakításában. A kurzus során a hallgatók széleskörű ismereteket szereznek a nemzetközi diplomácia és civilizáció történet fejlődéséről, mindezt a világrendszerbe történő beágyazással. Vizsgáljuk a gazdasági fejlődést, a nemzetközi rendszert befolyásoló tényezőket, a válságok és a konjunktúra szakaszok fontosabb jellemzőit. Mindezt úgy tesszük, hogy bemutassuk hatását az egyes civilizációs társadalmak átalakulására. Olyan szakemberek képzése a cél, akik képesek a fenti folyamatokat felismerni, elemezni és aktuális párhuzamokat vonni.

A tantárgy (előadás/gyakorlat) ismeretanyagának heti tagolásának **témája** és **részletes** tematikája.

Az előadások bemutatják a hidegháború utáni nemzetközi rendszer résztvevőinek törekvéseit, szerepüket a jelen rendszer alakításában, a konfliktusok kezelésében. Az összehasonlító tárgy arra keresi a választ, hogy merre tart a világ, mi lesz a legfontosabb irányító tényező annak alakításában, a biztonság megteremtésében. A civilizációs konfliktusok helye és léte a világrendszerben, a gazdasági folyamatok, eszközök és a fegyverkezés összefüggéseinek ismertetése. Az emberi jogok és terrorizmus szerepe a nemzetközi rendszer alakításában. Válságok és globális trendek a jövő fejlődését illetően.

A tárgy hetekre bontott tematikája

1. hét

Bevezetés. A tárgy. Koncepció. A tárgy jellege. Olvasószeminárium jelleg, a kiadott irodalom feldolgozása, egyéni referálás. Diplomáciatörténet aktuális kérdései érdekelnek bennünket, a civilizációs hatások, amelyek befolyásolják a diplomáciai kapcsolatokat, s ehhez még a kor legfontosabb hatásai. Mindezt összehasonlító jelleggel. Minden órára elektronikusan előkészített anyagok és tankönyvi szövegek. A kurzus középpontjában a konfliktusok, gazdasági tényezők szerepelnek. A nemzetközi rendszer új problémái.

2. hét

Nemzetközi kapcsolatok, civilizáció és a globalizáció kora. Konfliktusok. A nemzetközi kapcsolatok fejlődése a görögöktől Kofi Annanig. Merre tartanak a globális folyamatok? Dinamikus változások eredői, hatásuk a nemzetközi folyamatokra. Konfliktusok fajtái. Etnikai, vallási (civilizációs) gazdasági és energia. Környezet.

3. hét

Civilizációs tényezők a globális konfliktusokban: A nemzetközi rendszer iszlám politikai elképzelése. Az Iszlám és a Kaukázus. Oroszország és Közép-Ázsia. Eurázsia szuperrégió, vagy

konfliktus övezet? Irányadó nemzeti és nemzetközi iszlám szervezetek (iszlám bank). A kalifátusok feltámasztása a 21. században? A gazdaság, kereskedelem és pénzügyek az iszlám nézőpontból.

4. hét

Nemzetek, régiók a konfliktusok megoldásában I.: Francia perspektívák Európában és a globális összeütközésekben. A függetlenség fenntartása, a presztizs ára. Latin Amerika az egykori és a mai globális térben. Az orosz hatalomtól az euroázsiai hatalomig. Oroszország, mint nagyhatalmi tényező.

5. hét

Nemzetek, régiók a konfliktusok megoldásában II.: Törökország a multiregionális távlatok.

6. hét

A gazdaság és energia és a konfliktuskezelés. Energia krízis, nukleáris leszerelés. Irak és a nyersanyagok. Kína és a gazdasági szankciók.

7. hét

Nemzetközi jogok, emberi jogok. Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelme. A nők a konfliktus megoldásában.

8. hét

Konfliktus megoldások és a terrorizmus. Ország riport a terrorizmusról. 2007. évi trendek.

9. hét

Az etnikumok a konfliktusokban. Boszniától Macedóniáig. Háború, rekonstrukció, uralom. A balkáni konfliktus.

10. hét

Európa a nemzetközi rendszer konfliktusainak rendezésében: együttműködés, vagy verseny az európai diplomácia a globális világban. Egység a különbözőségben? Fegyverkorlátozás. A Unió béke- és biztonsági törekvései.

11. hét

A nemzetközi rendszer és a fegyverüzlet: hagyományos fegyvereladás és üzlet. A harmadik világ és a fegyvervásárlás. Az USA védelmi kiadásai. Jelentés 2008.

12. hét

Leendő konfliktusok. Globális trendek 2015, 2025 a világ átalakulásának irányai.

13. hét

Összefoglalás

Szakirodalom

- Oliver Ramsbotham, Tom Woodhouse and Hugh Miall: Contemporary Conflict Resolution. The prevention, management and transformation of deadly conflicts. Cambridge, Malden, 2008
- Jill Steans& Lloyd Pattiford with Thomas Diez: Introduction International Relations. Perspectives & themes. London, New York, 2005
- William C. Olson, David S. McLellan and Fred A. Sondermann... The theory and practice of international relations. Englewood Cliffs NJ, 1983.

Ajánlott irodalom

- Peter Wallersteen: Understanding Conflict Resolution. Second Edition. California, New Delhi, 2007
- Thomas G. Weiss: Military-civilian Interaction. Humanitarian Crises and the Responsibility to protect. New York, Toronto, Oxford, 2005
- www.international-relations.com

Ellenőrzés módja:

szóbeli kollokvium